

VROUWEN VAN HEINDE

Apsara, hemelse schoonheid

INDIA

Deze hemelse schone (apsara), afkomstig uit de Lakshmanatempel, fungeerde als bekroning van een zuil in de tempelhal.

Het beeld uit ca. 950 is gehouwen uit zandsteen en is zo'n 96 cm hoog, 32 cm breed en 21 cm diep.

Het beeld toont een vrouw die een vliegenwaaier heeft opgeheven en wil het aapje wegslaan dat aan haar heupkleed trekt.

De nagelindrukken van haar minnaar op haar slaap en in haar schouder verraden dat ze zojuist nog in gezelschap was.

De tempels van Khajuraho, waar de Lakshmanatempel onderdeel vanuit maakt, zijn volledig bedekt met erotisch beeldhouwwerk.

Rijksmuseum,
Amsterdam

Foto Anja Ditzel

HAITI

Erzulie vermomd als Maria

Tijdens de slavernij in Haïti verboden Franse meesters de tot slaaf gemaakte Afrikanen om Vodoo als religie te praktiseren.

De slaven waren verplicht om katholieke heilige afbeelding te gebruiken tijdens Vodoo-ceremonies. Door hun godin Erzulie Dantor als Maria te vermommen,

konden ze op die manier vasthouden aan hun eigen cultuur.

Erzulie Dantor wordt beschouwd als een extreem stoere dame die vaak wild, aanmatigend, agressief en erg moeilijk in de omgang is. Ze is de godin van jaloezie, romantiek en passie.

Tropenmuseum, Amsterdam

EN VERRE...

Moeder en kind van de Mbala

Dit beeld (h 52 cm) van moeder met kind is aan het eind van de 19de eeuw (?) gemaakt door een man van het Mbala-volk uit de Democratische Republiek Congo. De staande vrouw (*wenyi*) met op haar heup haar kind (*hihalu giweny*) staat symbool voor

het moederschap. Het moeder-zijn speelt een belangrijke rol in het leven van de Mbala. De vrouw brengt het menselijk

DR CONGO

leven voort, breidt het gezin uit en bevolkt het grondgebied.

Een Mbala-chef bezit beelden die symbolisch zijn voor zijn macht. Daartoe behoren een mannelijk beeld (*limba*), voorgesteld met een muziekinstrument, en een vrouwelijk beeld (*wenyi*), voorgesteld met een kind.

Samen vormen ze een paar (*pindi*) en spelen een rol bij de machts-overdracht van een overleden chef aan zijn erfgenaam.

Museum aan de Stroom (MAS) Antwerpen

ALASKA

Uit een slagtang van een walrus

De Inuits die meer dan 2200 jaar geleden langs de kust van de Bering Zee leefden, waren voor hun levensonderhoud aangewezen op de rijkdommen van de zee. De ivoren en houten werktuigen waarmee ze visten en jaagden werden vaak voorzien van ingesneden decoraties. Ook werden wel menselijke – vaak vrouwelijke – figuren uit bijvoorbeeld het ivoor van walrussen gesneden.

Dit 21 cm hoge figuurtje is daar een voorbeeld van.

Sommige deskundigen noemen dit een pop, andere denken meer aan een ceremonieel object (zie ook pag. 60).

Metropolitan Museum of Art, New York